

ฉบับที่พิเศษ

5 ธันวาคม 2560

รอบรู้ **SANKO**

พ่อของแผ่นดิน

วันพ่อ

5 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรจึงมีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดว่า วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันสำคัญของชาติไทย ดังนี้

1. เป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
2. เป็นวันชาติ
3. เป็นวันพ่อแห่งชาติ

ความเป็นมาของ วันพ่อแห่งชาติ

วันพ่อแห่งชาติ ได้จัดให้มีขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2523 โดยคุณหญิงเนื้อทิพย์ เสมรสุต นายกสมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษาเป็นผู้ริเริ่ม

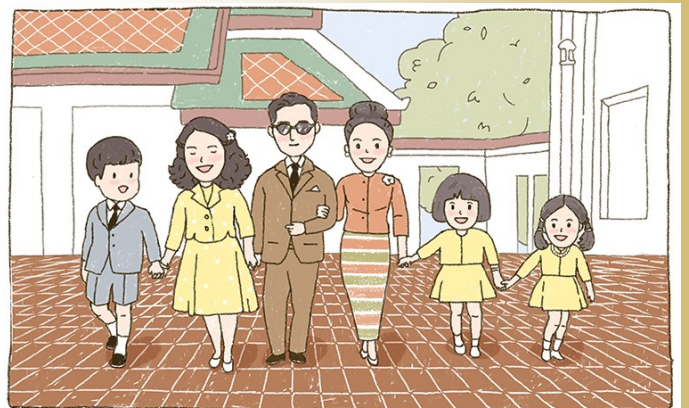
หลักการและเหตุผลในการจัดตั้ง วันพ่อแห่งชาติ

โดยที่พ่อเป็นผู้มีพระคุณมีบทบาทสำคัญต่อครอบครัวและ สังคมสมควรที่ผู้เป็นลูกจะเคารพเทิดทูนตอบแทนพระคุณด้วยความกตัญญู และสมควรที่สังคมจะยกย่องให้เกียรติรำลึกถึงผู้เป็นพ่อ จึงถือเอาวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาเป็น วันพ่อแห่งชาติ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยอย่างนานัปการ ทรงเป็นพระราชบิดาของพระราชโอรสและพระราชธิดาทรงรักใคร่และห่วงใยตั้งแต่พระเยาว์จนถึงปัจจุบันรวมทั้งพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชทินนิตตามาด เรืออากาศเอกวีรยุทธ ดิษยศริน พระสวามีในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์และพระเจ้าหลานเธอทุกพระองค์ ต่างซาบซึ้งและปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณอย่างมิรู้ลืม พระองค์ทรงเป็น พ่อ ตัวอย่างของปวงชนชาวไทยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา กรุณา ทรงห่วงใยอย่างหาที่เปรียบมิได้ ดังบทร้อยกรองเทิดพระเกียรติว่า

อันราชาเลี้ยงรักษาซึ่งทวยราษฎร์ ประดุจเป็นบิดาอยู่ทุกเมื่อ
ควรที่บุตรสุดรักจักจวนเจือพระคุณนั้นให้อะเคื้อด้วยรักดีและอีก
บทหนึ่งเทิดพระเกียรติว่า

ทุกบุปผามาลัยคือใจราษฎร์ รักดีบาทองค์บพิตรเป็นนิจสิน
พระคือบิดาข้าแผ่นดิน ร่มรอยรินมาลัยถวายพระพร
ล 5 ธันวาคมหาราช วันพ่อแห่งชาติ คือองค์อดีต
พระเปี่ยมล้นด้วยเมตตาเอื้ออาทร พสกนิกรเป็นสุขทุกคืนวัน

ซึ่งนอกจากพระองค์จะเป็นพระราชบิดาของพระราชโอรสและพระราชธิดา ทรงทะนุบำรุงพระราชโอรสธิดาด้วยความรัก และทรงอบรมอนุศาสน์ให้ทรงเจริญวัยสมบูรณ์ และทรงบำเพ็ญคุณานุประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทแล้ว พระองค์ยังทรงพระมหากรุณาทะนุบำรุง

Namabun
15.11.14

จัดทุกข์ผดุงสุขพสกนิกร
ถ้วนหน้า พระองค์ทรงเป็น
พ่อแห่งชาติ ที่อาณา
ประชาราษฎร์เทิดทูนด้วย
ความจงรักภักดี สำนักใน
พระมหากรุณาธิคุณ และ
ยึดมั่นในการเจริญรอยตาม
เบื้องพระยุคลบาทในการ
ทะนุบำรุงชาติบ้านเมืองให้
วัฒนาถาวรสืบไป

ดอกพุทธรักษา สัญลักษณ์วันพ่อแห่งชาติ

คณะกรรมการจัดงานวันพ่อแห่งชาติได้กำหนดให้ดอกพุทธรักษาดอกไม้ที่มีนามเป็นมงคลนี้เป็นสัญลักษณ์

ความหมายของดอกพุทธรักษา

เนื่องจาก ดอกพุทธรักษา มีสีเหลืองงามซึ่งตรงกับสีของวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (วันจันทร์) รวมทั้งเป็นไม้มงคลที่คนไทยเชื่อกันว่าเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้าที่คอยคุ้มครองปกป้องรักษา ให้มีความสุขสบายไม่เดือดร้อนใจ และรอดพ้นจากภัยอันตรายทั้งปวงได้ **ดังนั้นดอก**

พุทธรักษาจึงเป็น **ดอกไม้วันพ่อ** ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นอย่างดี ที่จะใช้เป็นตัวแทนในการมอบความเคารพบูชาให้กับพ่อ และอวยพรให้พ่อได้มีความสุขครองปกป้อง อย่างสงบสุขร่มเย็นโดยไม่มีอันตรายใด ๆ นั้นเอง

วัตถุประสงค์ของการจัดวันพ่อแห่งชาติ

1. เพื่อเทิดทูนพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. เพื่อเทิดทูนพระคุณของพ่อ และยกย่องบทบาทของพ่อที่มีต่อครอบครัวและสังคม
3. เพื่อให้ลูกได้แสดงความกตัญญูต่อพ่อ
4. เพื่อให้ผู้เป็นพ่อได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน

กิจกรรมที่ควรปฏิบัติในวันพ่อแห่งชาติ

1. ประดับธงชาติที่อาคารบ้านเรือน
2. จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์หรือทำบุญใส่บาตร เพื่ออุทิศส่วนกุศลและระลึกถึงพระคุณพ่อ
3. จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมยกย่องผู้ที่สมควร ได้รับการยกย่องว่าเป็นพ่อ ตัวอย่าง

สำหรับคุณสมบัติของพ่อตัวอย่าง คณะกรรมการได้กำหนดไว้ดังนี้

1. มีอายุตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป
2. ส่งเสริมการศึกษาแก่บุตรและธิดา
3. นับถือศาสนาโดยเคร่งครัด
4. งดเว้นอบายมุขทุกชนิด
5. อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน
6. มีภรรยาเพียงคนเดียว

ทั้งนี้ นอกจากวันที่ 5 ธันวาคม จะเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 และเป็น "วันพ่อแห่งชาติ" แล้ว ยังถือว่าเป็น "วันชาติของไทย" อีกด้วย ซึ่งก่อนหน้านี้นี้ประเทศไทยเคยมีการกำหนดวันชาติให้เป็นวันที่ 24 มิถุนายน เพราะเป็นวันเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย โดยได้มีการเฉลิมฉลองวันชาติครั้งแรกในปี พ.ศ. 2482 ในสมัยที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกฯ

ซึ่ง "วันชาติ" ของไทยนั้นอยู่มาจนถึง 21 ปี จนวันที่ 21 พฤษภาคม 2503 ในสมัยที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกฯ ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงให้ถือวันพระราชสมภพเป็นวันเฉลิมฉลองของชาติไทย โดยเหตุที่เปลี่ยนเพราะมีข้อไม่เหมาะสมหลายประการ คณะกรรมการจึงมีความเห็นว่าเพื่อให้เป็นไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเป็นหลักการสมัคสมานสามัคคีรวมจิตใจของบุคคลในชาติโดยทั่วกัน

จึงควรถือเอาวันพระราชสมภพของพระมหากษัตริย์เป็นวันเฉลิมฉลองของชาติไทย โดยยกเลิกวันชาติ ในวันที่ 24 มิถุนายนเสีย ดังนั้นนับแต่ปี 2503 ประเทศไทยจึงได้ถือเอาวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ซึ่งตรงกับวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี เป็น "วันชาติ" ของไทย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระนามเดิมว่า "พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช" พระนามของพระองค์มีความหมายดังนี้
ภูมิพล - ภูมิ หมายความว่า "แผ่นดิน" และ พล หมายความว่า "พลัง" รวมกันแล้วหมายถึง "พลังแห่งแผ่นดิน"

อดุลยเดช - อดุลย หมายความว่า "ไม่อาจเทียบได้" และ เดช หมายความว่า "อำนาจ" รวมกันแล้วหมายถึง "อำนาจที่ไม่อาจเทียบได้"

พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระราชโอรสใน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และหม่อมสรวงสวัณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 ณ โรงพยาบาลเมาท์ออเบิร์น (MOUNT AUBURN) รัฐแมสซาชูเซตต์ (MASSACHUSETTS) ประเทศสหรัฐอเมริกา

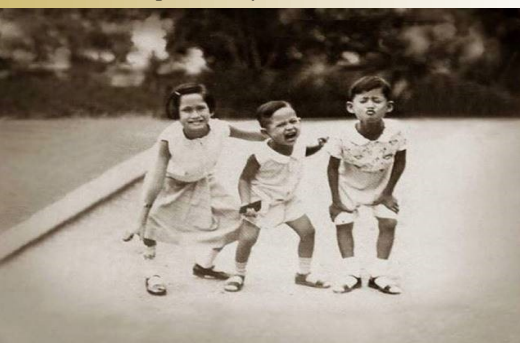

พระราชประวัติการศึกษา

เมื่อพุทธศักราช 2475 พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมายุ 5 พรรษา ได้ทรงเข้ารับการศึกษาเบื้องต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี ถนนเพลินจิต กรุงเทพฯ ขณะนั้น ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์อยู่ใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ การเมืองมีความผันผวน ในเดือนกันยายน พ.ศ.2476 หม่อมสรวงสวัณย์ มหิดล ณ อยุธยา จึงทรงนำพระธิดา พระโอรส เสด็จไปประทับ ณ กรุงโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อทรงรับการศึกษา

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงเข้ารับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ณ โรงเรียนเมียร์มองด์ ชั้นมัธยมศึกษา ณ โรงเรียน เอโกล นูแวล เดอ ลา สวิส โรมองด์ และโรงเรียน ยิมนาส กลาซีด กังโดนาล ตามลำดับ และทรงได้รับประกาศนียบัตร บาเซอเลีย เอ แลท์ จากการศึกษาดังกล่าว ทรงรอบรู้หลายภาษา ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และละติน ต่อจากนั้น ทรงเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนกวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยโลซานน์

ครั้นถึงวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2477 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศสละราชสมบัติ รัฐบาลจึงกราบทูลอัญเชิญ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ซึ่งสืบสายราชสันตติวงศ์ ลำดับที่ 1 และมีพระชนมายุ 9 พรรษา เสด็จเถลิงถวัลยราชย์ เป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 8 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ซึ่งได้ทรงสถาปนา พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช เป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงสถาปนา หม่อมสรวงสวัณย์ มหิดล

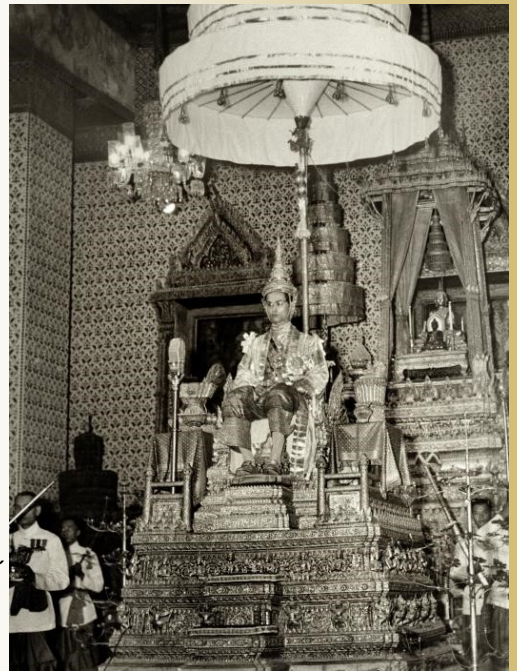
ณ อยุธยา เป็น พระราชชนนีศรีสังวาลย์ และทรงสถาปนา พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนาเป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ได้โดยเสด็จพระบรมเชษฐาธิราช สมเด็จพระราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ นิวัตมพระนคร เป็นครั้งแรกเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2481 ประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต เป็นเวลา 2 เดือน แล้วเสด็จกลับไปทรงศึกษาต่อ ณ กรุงโลซานน์

ทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินเคียงคู่กันไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ ที่ต่างๆ ในกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง แต่ความชื่นชมโสมนัสนั้นดำรงอยู่มินาน เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2489 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้เสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งบรมพิมานในพระบรมมหาราชวัง รัฐบาลโดยความเห็นชอบของรัฐสภาจึงกราบทูลอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบราชสันตติวงศ์ต่อมา

พระราชประวัติเสด็จขึ้นครองราชย์

ขณะที่พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช พระชนมพรรษา 19 พรรษา รัฐบาลได้กราบบังคมทูลอัญเชิญขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2489 ทรงเฉลิมพระปรมาภิไธยว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และรัฐบาลได้แต่งตั้งผู้สำเร็จราชการบริหารราชการแผ่นดินแทนพระองค์ เนื่องจากยังทรงพระเยาว์ และทรงมีพระราชภารกิจด้านการศึกษา จึงต้องทรงอำลาประชาชนชาวไทย เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์อีกครั้งหนึ่ง ในเดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2489 เพื่อทรงศึกษาต่อ ณ กรุงโลซานน์ แม้พระองค์จะทรงโปรดวิชาวิศวกรรมศาสตร์แต่เพื่อประโยชน์ในการปกครองประเทศได้ทรงเปลี่ยนมาศึกษาวิชาการปกครองแทน เช่น วิชากฎหมาย อักษรศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ทรงศึกษาและฝึกฝนการดนตรีด้วยพระองค์เองด้วย

ใน พ.ศ.2491 ระหว่างทรงศึกษาอยู่ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์นั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงขับรถยนต์ไปทรงร่วมงานที่สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส ได้ทรงพบ และมีพระราชหฤทัยสนทนากับ หม่อมราชวงศ์ สิริกิติ์ กิติยากร ธิดาของหม่อมเจ้านักขัตตมงคล กิติยากร เอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงปารีส กับหม่อมหลวงบัว (สนิทวงศ์) กิติยากร

ในปีเดียวกันนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์อย่างรุนแรง ทรงบาดเจ็บที่พระพักตร์ พระเนตรขวา และพระเศียร ทรงเข้ารับ

การรักษาที่โรงพยาบาลมอร์เชส โปรดฯ ให้หม่อมเจ้าราชวงศ์สิริกิติ์มาเฝ้าฯ ถวายการดูแลอย่างใกล้ชิด พระสัมพันธภาพจึงแน่นแฟ้นขึ้น และต่อมาได้ทรงหมั้นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2492 ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยได้พระราชทานพระอัครมรดกที่สมเด็จพระบรมราชชนกหมั้นสมเด็จพระราชชนนี

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงได้รับการอภิบาลอย่างดียิ่งจากสมเด็จพระราชชนนี จึงมีพระปรีชาสามารถปราดเปรื่อง และมีพระจริยวัตรเปี่ยมด้วยคุณธรรมทุกประการ ซึ่งน้อมนำไปพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงดำรงสิริราชสมบัติเพียงพร้อมด้วยทศพิศราชธรรม จักรวรรดิวัตรธรรมและราชสังคหวัตถุ ทรงเจริญด้วยพระเกียรติคุณบุญญาธิการเจิดจรัส ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจทั้งปวงเพื่อประโยชน์สุขของปวงชน เป็นที่แช่ช่องสรรเสริญทุกทิศานุทิศในเวลาต่อมาตราบนับปัจจุบัน

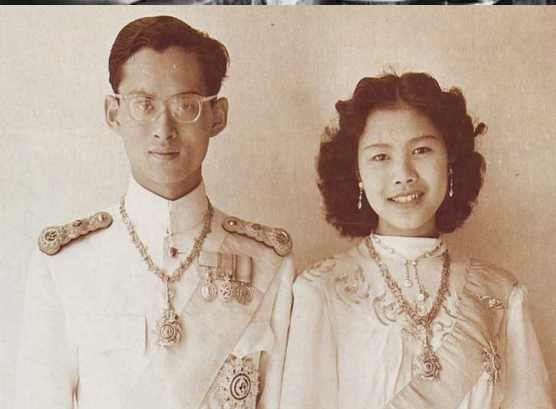

พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส

พุทธศักราช 2493 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จนิวัตพระนคร เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2493 ประทับ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2493 และต่อมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ พระตำหนักสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ในวังสระปทุม เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2493 โดยสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พระราชทานหลังน้ำพระมหาสังข์ และทรงจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายเช่นเดียวกับประชาชน ในการนี้ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ขึ้นเป็น สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์

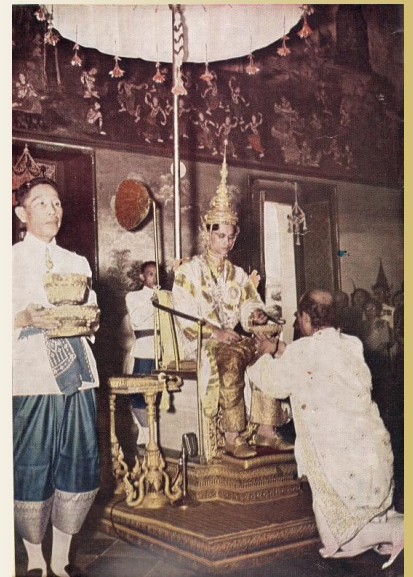
หลังจากนั้น ได้เสด็จไปประทับพักพ่อน ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน และที่นี่ได้เป็นแหล่งเกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการแรกคือ พระราชทาน "ถนนสายห้วยมงคล" ให้แก่ "ลุงรวย" และชาวบ้านที่มาช่วยกันเข็นรถพระที่นั่งขึ้นจากหล่มดิน ทั้งนี้แม้ "ห้วยมงคล" จะอยู่ห่างอำเภอหัวหินเพียง 20 กิโลเมตร แต่ไม่มีถนนหนทาง ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตมาก ถนนสายห้วยมงคลนี้จึงเป็นถนนสายสำคัญที่นำไปสู่โครงการในพระราชดำริ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่พสกนิกรอีกจำนวนมากกว่า 2,000 โครงการในปัจจุบัน

พระบรมราชาภิเษก

วันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2493 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามโบราณขัตติยราชประเพณี ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระมหाराชวัง เจริญพระปรมาภิไธยตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า

“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร” และได้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศ สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พระอัครมเหสีเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี

วันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2493 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี ไปยังสวีตเซอร์แลนด์อีกครั้ง เพื่อทรงรักษาพระสุขภาพ และเสด็จพระราชดำเนินนิวัติพระนคร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2494 ประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน และพระที่นั่งอัมพรสถาน

ทั้งสองพระองค์มีพระราชธิดา และพระราชโอรส 4 พระองค์ ดังนี้

1. ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ.2494 ณ โรงพยาบาลมงชัวนี โจชานน์ ต่อมาทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2515

2. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชาลิลาฯ ประสูติเมื่อ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2495 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ต่อมาทรงได้รับสถาปนาเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยาม

มกุฎราชกุมาร เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2515

3. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ประสูติเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2498 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ภายหลังทรงได้รับสถาปนาเป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ.2520

4. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2500 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

ทรงพระผนวช

เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ.2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระผนวช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง และประทับจำพรรษา ณ พระตำหนักปั้นหย่า วัดบวรนิเวศวิหาร ปฏิบัติพระศาสนกิจ เป็นเวลา 15 วัน ในการนี้ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตลอดเวลา 15 วัน ต่อมาจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**

ในรัชกาลนี้ ได้ทรงพระกรุณาสถาปนาพระอิสริยยศสมเด็จพระบรมชนกนาถ ขึ้นเป็น สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ทรงสถาปนา สมเด็จพระราชชนนี เป็น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงสถาปนา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และทรงประกอบพระราชพิธีเฉลิมพระปรมาภิไธย สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ใหม่ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ.2539 เพื่อให้สมพระเกียรติตามโบราณขัตติยราชประเพณี ทั้งนี้ ด้วยพระจริยวัตรอันเปี่ยมด้วยพระกตัญญูคุณเวทิตาธรรม อันเป็นที่แซ่ซ้องสรรเสริญ พระปรมาภิไธยใหม่ที่ทรงสถาปนา คือ

"พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล อดุลยเดชวิกรมราธิบดี จุฬาลงกรณราชปรีयरนัดดา มหิดลานเรศวรางกูร ไอลศรยสันตติวงศนิวิฐ ทศพิศราชธรรมลักษณินูนถ อดุลยภักษภาณินหารรังสฤษฐ์ สุสาธิตบูรพาธิการ ไพศาลเกียรติคุณอดุลพิเศษ สรรพเทเวศรานุรักษ์ ธัญอรรดลัษณวิจิตร โสภาคย์สรรพวงค์ มหาชนโตมวงคประณตบาทงกษยุดล อเนกนิกรชนสโมสรสมมต ประสิทธิวยศมโหดมบรมราชสมบัติ นพปฏิลเศวตจันตราดิจันตร สรรพรัฐทศพิศวิชาติไชยสกลมไหศรียมหาสวามินทร มหเศรษฐมหินทรมหารามาธราชวโรดม บรมนาถชาติอาชาวไศรย พุทธาภิไธยรัตนสรณารักษ์ วิศิษฏ์กตอัครนเรธาธิบดี เมตตากรุณา สีตลหฤทัย อโนปมัยบุญการ สกลไพศาลมหารัษฎาธิบดี พระอัฐมรา มาธิบดินทรสยามินทรธาธิราช บรมนาถบพิตร"

๙ พระอัจฉริยภาพของในหลวง

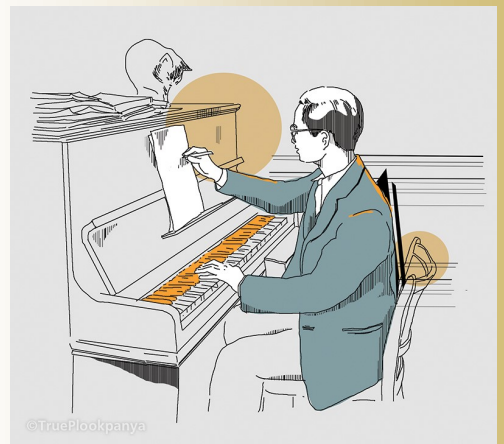
เป็นเวลากว่า ๗ ทศวรรษที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองราชย์และทรงงานอย่างหนักเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขของพสกนิกรชาวไทย ทรงมีสายพระเนตรอันกว้างไกลในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทรงอุทิศพระองค์เพื่อประชาชนจนได้รับการยกย่องว่าเป็นกษัตริย์ที่ทรงงานหนักที่สุดในโลก ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถด้านการทรงงานที่มีอย่างรอบด้าน แต่แท้จริงแล้วมิได้มีเพียงเท่านั้น พระองค์ยังทรงมีพระอัจฉริยภาพในด้านต่าง ๆ อีกหลากหลาย ที่ล้วนเกิดจากความสนพระราชหฤทัย และทรงมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ ซึ่งหลายด้านเป็นพื้นฐานในการนำมาพัฒนาประเทศจนเป็นที่ประจักษ์ทั้งชาวไทยและชาวโลกในเวลาต่อมา

พระอัจฉริยภาพด้านดนตรี

พระองค์ทรงเริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ขณะประทับอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเรียนการเป่าแซกโซโฟน การเขียนโน้ตเพลง การบรรเลงดนตรีสากลในแบบต่าง ๆ พระองค์ทรงเครื่องดนตรีได้หลายประเภท เช่น แซกโซโฟน คลาริเน็ต ทรัมเป็ต เปียโน และกีตาร์ แต่แนวเพลงที่ทรงโปรดมากที่สุดคือแนวเพลงแจ๊ส โดยทรงหัดเป่าแซกโซโฟนสอดแทรกกับแผ่นเสียงของนักดนตรีแจ๊สที่มีชื่อเสียงระดับโลกได้เป็นอย่างดี

นอกจากทรงดนตรีได้เชี่ยวชาญแล้ว ยังทรงพระราชนิพนธ์เพลงด้วยพระองค์เองอีกหลายเพลง เช่น แสงเทียน ที่ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นขณะมีพระชนมพรรษาเพียง ๑๘ พรรษา ซึ่งนักประพันธ์เพลงหลายท่านได้ให้ความเห็นว่าพระองค์ท่านทรงพระราชนิพนธ์เพลงได้ไพเราะและมีชั้นเชิง

พระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถด้านดนตรีของพระองค์เป็นที่ประจักษ์ในวงการดนตรีโลก จนสถาบันดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนาซึ่งเป็นสถาบันดนตรีที่มีชื่อเสียงเก่าแก่ของโลกได้ถวายพระเกียรติให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบัน และไม่ได้มีเพียงด้านดนตรีสากลเท่านั้น ด้านดนตรีไทยพระองค์ยังทรงสนับสนุนให้มีการศึกษาริชาลัยบัณฑิตเสียงของดนตรีไทยและมีพระราชประสงค์ที่จะอนุรักษ์ดนตรีไทยให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป

พระอัจฉริยภาพด้านภาษาและวรรณกรรม

พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักอักษรศาสตร์ ด้วยทรงเจริญพระชันษาในต่างประเทศจึงทรงใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างแตกฉาน โดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศสและภาษาเยอรมัน ต่อมาทรงเห็นว่าภาษาอังกฤษก็มีความสำคัญในการติดต่อสื่อสาร จึงทรงศึกษาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจนเชี่ยวชาญ

ด้วยพระอัจฉริยภาพด้านการใช้ภาษาเมื่อทรงมีเวลาว่างได้ทรงพระราชนิพนธ์แปลบทความจากวารสารและหนังสือภาษาต่างประเทศหลายเรื่อง เช่น นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ และ ดิโตะ พระราชนิพนธ์แปลทั้งสองเรื่องนี้นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพในการแปลแล้ว ยังทำให้เราเข้าใจถึงพระราชประสงค์ที่ต้องการให้คนไทยได้รู้จักมหาบุรุษของโลกอีกด้วย

หนังสือพระราชนิพนธ์ที่แสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถด้านวรรณกรรมที่คนไทยรู้จักกันเป็นอย่างดี คือ พระมหาชนก และ ทองแดง ทั้งสองเรื่องนี้ทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเรื่องพระมหาชนก ที่แสดงให้เห็นถึงความเพียร สติ ปัญญา และให้คติสอนใจหลายประเด็น

พระอัจฉริยภาพด้านภาษาและวรรณกรรมของพระองค์ท่านได้กลายเป็นแรงบันดาลใจให้นักเขียนไทยหลายคนยึดเอาเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าแก่สังคมไทย

พระอัจฉริยภาพด้านการถ่ายภาพ

ขณะประทับอยู่ที่สวีเดน พระองค์ทรงโปรดการถ่ายภาพเป็นอย่างมาก ทรงได้รับพระราชทานกล้องถ่ายภาพตัวแรกจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเมื่อมีพระชนมายุเพียง ๘ พรรษา ในระยะแรกทรงถ่ายภาพด้วยกล้องที่ไม่มีเครื่องวัดแสงในตัว จึงคำนวณการวัดแสงด้วยพระองค์เองจนสามารถวัดแสงได้อย่างแม่นยำ ทรงประดิษฐ์แผ่นกรองแสง (ฟิลเตอร์) สำหรับถ่ายภาพด้วยพระองค์เองและยังทรงเชี่ยวชาญในการล้างฟิล์ม อัดขยายภาพขาวดำและภาพสีอีกด้วย

ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ในระยะแรกทรงฉายภาพบุคคลใกล้ชิด โดยเฉพาะทรงฉายพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระบรมราชินีนาถและพระฉายาลักษณ์พระราชโอรสและพระราชธิดาไว้เป็นจำนวนมาก จนเมื่อภายหลังทรงมีพระราชกรณียกิจมากมาย เมื่อเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในท้องถิ่นต่าง ๆ ก็ยังทรงถ่ายภาพด้วยพระองค์เอง ดังจะเห็นว่าพระองค์จะมี

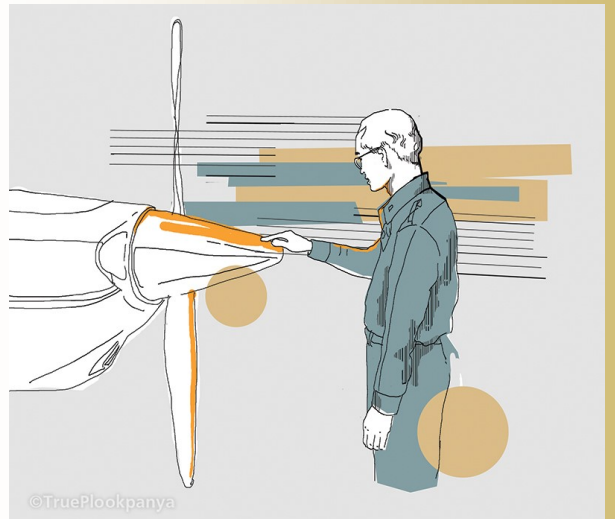
กล้องถ่ายภาพห้อยอยู่ที่พระศออยู่ตลอดเวลา ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์เหล่านั้นจึงเป็นภาพที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และเป็นแบบอย่างให้กับนักถ่ายภาพทุกคนอย่างหาที่สุดมิได้

พระอัจฉริยภาพด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

“โครงการฝนหลวง” เป็นหนึ่งในนวัตกรรมการทำฝนเทียมที่พระองค์ทรงคิดค้น วิจัยและพัฒนาด้วยพระองค์เองเป็นเวลากว่า ๑๒ ปี เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้งให้กับประชาชน จนได้รับการจดสิทธิบัตรทั้งในและต่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังทรงประดิษฐ์คิดค้นและออกแบบเครื่องมือบำบัดน้ำเสียที่เรียกว่า “กังหันน้ำชัยพัฒนา” โดยใช้หลักการเติมออกซิเจนให้กับน้ำ ด้วยทรงตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมและปัญหามลพิษทางน้ำที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ในด้านพลังงานยังทรงมีพระราชดำริให้ทดลองวิจัยการนำน้ำมันปาล์มมาเป็นเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซล จนประสบความสำเร็จ เรียกว่า “ไบโอดีเซล” ส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาคาขาดแคลนพลังงานในประเทศได้

ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลเครื่องแรกเพื่อทรงใช้งานคือแมคอินทอช พัลส์ โดยทรงใช้สร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยพระองค์เอง ทรงประดิษฐ์ตัวอักษรไทยที่มีลักษณะงดงาม เช่น แบบจิตจรดา แบบภูปึงค์ ทรงใช้เพื่อบันทึกพระราชกรณียกิจต่าง ๆ และทรงใช้ประดิษฐ์ ส.ค.ส. อวยพรปีใหม่ให้กับประชาชนชาวไทยตลอดทุกปี

พระอัจฉริยภาพด้านกีฬา

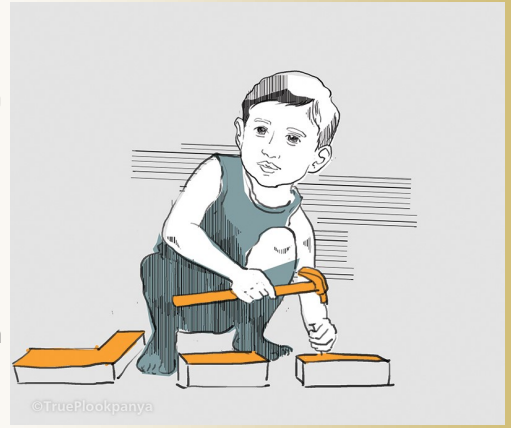

ครั้งทรงพระเยาว์ทรงโปรดเล่นกีฬาสกีน้ำ สกีหิมะ วายน้ำ เรือกรรเชียง แบดมินตัน ยิงปืน สอกกีน้ำแข่ง ทรงศึกษาข้อมูลของกีฬาแต่ละชนิดอย่างละเอียด และทรงฝึกฝนจนปฏิบัติได้เป็นอย่างดี นับเป็นแบบอย่างที่ดีของนักกีฬา

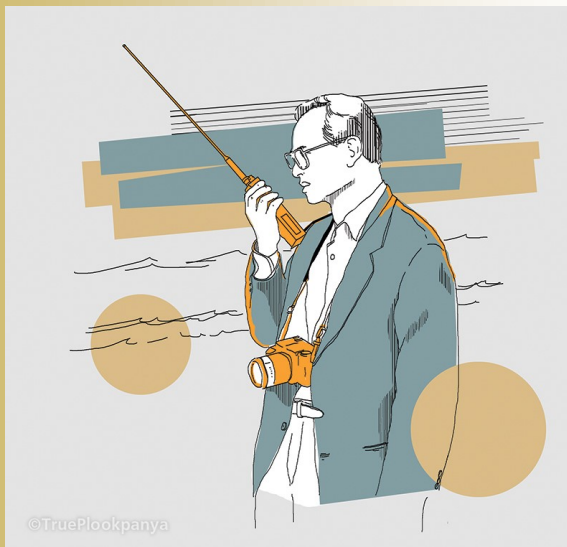
ในบรรดากีฬาทุกประเภททรงโปรดกีฬาเรือใบเป็นอย่างมาก นอกจากทรงเล่นกีฬาเรือใบแล้ว ยังทรงคิดค้น ออกแบบและต่อเรือด้วยพระองค์เองอีกหลายลำ ทรงเคยเป็นนักกีฬาเรือใบทีมชาติโดยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ ที่ประเทศไทย และในการแข่งขันครั้งนั้นพระองค์ทรงชนะเลิศการแข่งขัน และทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญรางวัลเหรียญทองจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ท่ามกลางความปลื้มปิติของพสกนิกร

พระอัจฉริยภาพด้านงานช่าง

พระองค์ทรงมีพิพหุหัตถ์ที่ยอดเยี่ยมในด้านงานช่างมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงสร้างมอเตอร์ไฟฟ้าใช้เอง ทรงประดิษฐ์ของเล่นด้วยพระองค์เองทั้งเรือบินไม้ที่ร่อนได้จริง และเรือรบหลวงจำลองครือยุทธยาที่มีรายละเอียดมากมาย

งานช่างที่ทรงสนพระราชหฤทัยมากที่สุดก็คือการต่อเรือใบ ทรงใช้ความรู้พื้นฐานทั้งช่างไม้ ช่างโลหะ ช่างกล คิดค้นออกแบบและสร้างเรือใบด้วยพระองค์เอง เรือใบลำแรกที่ทรงต่อเป็นเรือใบประเภทเอ็นเตอร์ไพรส์ (International Enterprise Class) ชื่อเรือ "ราชปะแตน" และลำต่อมาชื่อเรือ "เอจ" หลังจากนั้นก็ทรงต่อเรือใบประเภทโอเค (International OK Class) ตามแบบสากลลำแรกชื่อเรือ "นวกฤษ" และอีกหลายลำต่อมาพระราชทานชื่อว่าเรือ "เวคา" ส่วนเรือใบที่ทรงออกแบบให้มีความเหมาะสมกับคนไทยคือ "เรือใบมด" เป็นเรือใบประเภทม็อธ (International Moth Class) ซึ่งทรงออกแบบและต่อเรือด้วยพระองค์เองและได้จดลิขสิทธิ์เป็นสากล ต่อมาได้ทรงพัฒนาเรือแบบนี้มาเรื่อย ๆ พระราชทานชื่อว่า "เรือใบซูเปอร์มด" และ "เรือใบไมโครมด" ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในหมู่นักแล่นเรือใบทั้งหลาย เรือใบล่าสุดท้ายที่ทรงต่อคือ "เรือใบโม้ก" (Moke) ซึ่งหลังจากนั้นก็มิได้ทรงต่อเรืออีกเลยเนื่องจากทรงมีพระราชภารกิจมากมาย

พระอัจฉริยภาพด้านการสื่อสาร

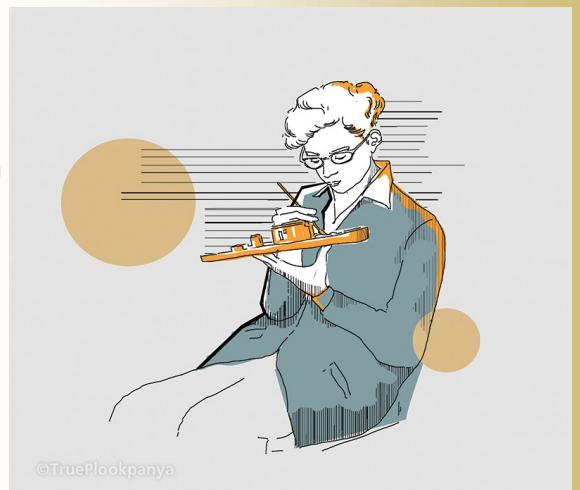
เมื่อยังทรงพระเยาว์ทรงสร้างเครื่องรับวิทยุร่วมกับพระเชษฐา โดยมีที่มาจาก การขายสลากในงานโรงเรียน ซึ่งพระองค์ทรงได้สลากเป็น คอยล์ (Coil) จึงได้ทรงศึกษาและทรงซักถามผู้รู้ว่าจะต้องทำอะไรเพื่อให้ได้เป็นวิทยุออกมา ซึ่งก็ได้รับคำแนะนำให้พระองค์ซื้อแร่ลิตา ซึ่งเป็นที่รับไฟฟ้าในอากาศที่เป็นคลื่นวิทยุ โดยพระองค์ใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ไปซื้ออุปกรณ์วิทยุแล้วทรงนำมาประกอบด้วยพระองค์เอง จนสามารถรับฟังสถานีวิทยุกระจายเสียงบางแห่งได้

ในปี ๒๔๙๕ พระองค์ทรงจัดตั้งสถานีวิทยุ อ.ส. ขึ้นในพระราชวังดุสิต เพื่อให้พสกนิกรมีโอกาสติดต่อกับพระองค์ได้ง่ายขึ้น และสถานีวิทยุแห่งนี้ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือผู้ประสบเหตุภัยพิบัติต่าง ๆ ด้วย พระองค์ทรงทดลองรับส่งวิทยุทางไกลระหว่างกรุงเทพฯ กับหัวหินและทรงสังเกตปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการรับส่งวิทยุ แล้วจึงทรงแก้ไขปรับปรุงระบบรับส่งวิทยุสื่อสารให้สามารถใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม นอกจากนี้พระองค์ยังทรง

มีพระราชดำริให้มีการพัฒนาระบบวิทยุสื่อสารอย่างจริงจัง จะเห็นได้ว่าพระองค์จะใช้วิทยุสื่อสารเป็นเครื่องมือติดพระวรกายตลอดเวลา ในระหว่างประกอบพระราชกรณียกิจในท้องถิ่นต่าง ๆ เพราะนั่นจะทำให้พระองค์ได้รับฟังเรื่องทุกข์สุขของประชาชนนั่นเอง

พระอัจฉริยภาพด้านศิลปะ

งานจิตรกรรมเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งที่พระองค์สนพระราชหฤทัยมาก ทรงฝึกฝนการเขียนภาพด้วยพระองค์เองตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ขณะประทับอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงศึกษาเทคนิคการวาดภาพจากดาราต่าง ๆ ทั้งที่ซื้อด้วยพระองค์เองและมีผู้นำมาทูลเกล้าฯ ถวาย เมื่อทรงสนพระราชหฤทัยในผลงานของศิลปินผู้ใดก็จะเสด็จไปทรงเยี่ยมศิลปินผู้นั้น ทรงมีพระราชปฏิสันถารถึงขั้นตอนวิธีการทำงาน การใช้สี การผสมสี และทรงทอดพระเนตรเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้แล้วจึงทรงนำไปฝึกฝนปฏิบัติด้วยพระองค์เอง ทรงเริ่มวาดภาพอย่างจริงจังหลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์ โดยภาพวาดฝีพระหัตถ์ในระยะแรกจะเป็นภาพเหมือน ทรงโปรดที่จะวาดพระสาทิสลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทุกพระองค์ เมื่อทรงว่างจากพระราชภารกิจก็จะทรงงานวาดภาพอยู่เสมอ ภาพวาดฝีพระหัตถ์ของพระองค์เท่าที่ปรากฏมี ๓ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ภาพแบบเหมือนจริง (Realistic) คตินิยมแบบลัทธิเอ็กซ์เพรสชันนิสต์ (Expressionism) และในช่วงหลัง ๆ จะทรงวาดภาพแบบนามธรรม (Abstractionism)

พระอัจฉริยภาพด้านการเกษตรและชลประทาน

สมเด็จพระเจ้าฟ้ามงกุฎ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเล่าไว้ในหนังสือเรื่อง เจ้านายเล็ก ๆ ยุวกษัตริย์ ว่าพระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยในการกั้นน้ำสร้างเขื่อนมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ โดยไม่ใช่เป็นเพียงการเล่นแต่เป็นการเรียนรู้อีกด้วย พระองค์ทรงมีแนวพระราชดำริใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ ดินป่าไม้ และทรงพระราชทานแนวพระราชดำรินั้นเพื่อให้นำไปปฏิบัติ แนวทางการจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน "ทฤษฎีใหม่" ก็เกิดขึ้นได้ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระองค์ เป็นแนวทางในการจัดสรรพื้นที่ทำกินให้มีความเหมาะสม ทรงศึกษาและวิจัยเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่มาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ในพื้นที่ส่วนพระองค์จนได้ผลดีแล้วจึงพระราชทานทฤษฎีใหม่นี้ไปใช้อย่างกว้างขวาง

นอกจากนี้แล้วพระองค์ยังทรงพระราชทาน "หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งเป็นแนวทางการดำรงชีวิตให้อยู่ได้อย่างมั่นคง พึ่งพาตัวเองได้ แม้ว่าสถานการณ์ของโลกจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร แนวพระราชดำรินี้ยังถูกนำไปประยุกต์ใช้ในอีกหลายประเทศ ด้วยเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้รับการเชิดชูอย่างสูงจากองค์การสหประชาชาติ ว่าเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศ และสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน

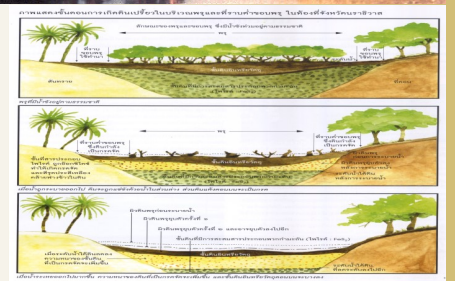
๑๐ พระราชกรณียกิจอันโดดเด่น ในรัชกาลที่ ๙

พระราชกรณียกิจสำคัญ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ผู้ทรงเป็นเลิศทางด้านการศึกษา การศึกษา ศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และอื่น ๆ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมด้วย พระอัจฉริยภาพและความสามารถ พระองค์ทรงอุทิศพระวรกายในการประกอบพระราชกรณียกิจ ตลอด 70 ปีที่ทรงครองราชสมบัติ ซึ่งพระราชกรณียกิจที่โดดเด่นของพระองค์ มีดังต่อไปนี้

1. โครงการแก่งัดดิน

แก่งัดดิน เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว จะทำด้วยการขังน้ำไว้ในพื้นที่ จนกระทั่งเกิดปฏิกิริยาทางเคมีจนทำให้ดินเปรี้ยวจัด เมื่อถึงที่สุดแล้ว จะมีการระบายน้ำออกแล้วปรับสภาพดินด้วยปูนขาว จนกระทั่งสามารถใช้ดินในการเพาะปลูกได้

2. โครงการปลูกหญ้าแฝก

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงศึกษาเรื่องการใชหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำจากเอกสารของธนาคารโลก ที่ Mr.Richard Grimshaw ได้ทูลเกล้าฯ ถวาย และพระองค์ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับหญ้าแฝก โดยให้ทรงทดลองปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน จนปัจจุบันมีหน่วยงานกว่า 50 หน่วยงาน ดำเนินงานสนองพระราชดำริการ พัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก ส่งผลให้การดำเนินงานก้าวหน้ามากขึ้นตามลำดับ

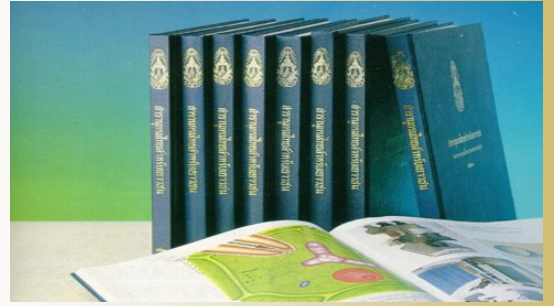
3. โครงการหน่วยแพทย์พระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานโครงการแพทย์หลวงพระราชทาน เมื่อปี พ.ศ. 2510 โดยที่ มีการจัดเจ้าหน้าที่แพทย์ พยาบาล เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อตรวจรักษาราษฎรในถิ่นทุรกันดารโดยไม่คิดมูลค่า และอบรมหมอหมู่บ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน

4. โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ได้จัดทำขึ้นตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยจัดขึ้นเป็นรูปเล่ม และบางส่วนได้เผยแพร่ออนไลน์ ซึ่งรวบรวมเนื้อหาจากหลายสาขาวิชา โดยที่ฉบับปกติมีทั้งหมด 37 เล่ม และฉบับเสริมการเรียนรู้มีทั้งหมด 20 เล่ม

5. มูลนิธิอานันทมหิดล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งมูลนิธิอานันทมหิดล ในปี พ.ศ. 2502 เพื่อให้บัณฑิต นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเด่น ได้มีโอกาสไปศึกษาหาความรู้ชั้นสูงในต่างประเทศ และนำองค์ความรู้ที่ได้มาช่วยพัฒนาประเทศต่อไป

มูลนิธิอานันทมหิดล

6. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง : เกษตรทฤษฎีใหม่

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานแนวพระราชดำริเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยเป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในขั้นต้น โดยการนำเกษตรทฤษฎีใหม่นี้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นต้น คือ การแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตรา 30-30-30-10 เพื่อขุดเป็นสระกักเก็บน้ำ 30% ปลูกข้าวในฤดูฝน 30% ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผักสมุนไพร 30% และเป็นที่อยู่อาศัยอีก 10%

จากนั้นจึงเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่สอง คือการให้เกษตรกรรวมกันในรูปแบบของกลุ่ม สหกรณ์ เพื่อดำเนินการในด้านการผลิต การตลาด ความเป็นอยู่ สวัสดิการ การศึกษา จากนั้นจึงเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่สาม คือการติดต่อประสานงาน จัดหาแหล่งเงินทุน เพื่อใช้ลงทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไป

7. บทพระราชนิพนธ์เรื่อง พระมหาชนก

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานบทพระราชนิพนธ์เรื่อง พระมหาชนก ซึ่งมีการดัดแปลงเล็กน้อยจากพระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกายชาดก เล่มที่ 4 ภาคที่ 2 เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย และพระองค์ทรงแปลเสร็จสิ้นในปี พ.ศ. 2531 จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดพิมพ์ในปี กาญจนาภิเษก ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งมีเนื้อหาอันทรงคุณค่าและมีการพิมพ์เป็นฉบับการ์ตูนอีกด้วย

8. โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สร้างโครงการอันหลากหลายในโครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โครงการแบบไม้ใช้ธุรกิจ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และโครงการกึ่งธุรกิจ อาทิ โรงโคนมสวนจิตรลดา, โรงนมผงสวนดุสิต, น้ำผึ้งสวนจิตรลดา เป็นต้น

9. โครงการฝนหลวง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำริสวนพระองค์ในเรื่องการจัดทำฝนหลวง เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำในการเกษตร โดยมีการค้นคว้าทดลองปฏิบัติการฝนหลวงขึ้น ซึ่งจะใช้สารเคมีโปรยในท้องฟ้า จนกระทั่งได้นำอิမ်ตัวและกลั่นตัวออกมากลายเป็นเม็ดฝน

10. กังหันน้ำชัยพัฒนา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้มีพระราชดำริให้มูลนิธิชัยพัฒนาดำเนินการวิจัย และพัฒนากังหันน้ำชัยพัฒนาขึ้น เพื่อบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีการเติมอากาศ ทำให้น้ำเสียกลายเป็นน้ำดี และสามารถประยุกต์ใช้ในการอุปโภคบริโภคของประชาชน นำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม และเพิ่มออกซิเจนให้อุพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางการเกษตร

